

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อรองรับประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1” มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาประเด็นยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 ในแต่ละด้าน (2) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเด็นยุทธศาสตร์กับประเด็นยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 (4) ศึกษาสมการพยากรณ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเด็นยุทธศาสตร์กับประเด็นยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 (5) ศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และ (6) ศึกษาแนวทางการพัฒนาประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 ที่เหมาะสมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยในการศึกษา ดังนี้

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงผสม (Mixed Methods Research) โดยการนำวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เข้ามาใช้ในการทำวิจัยร่วมกัน โดยผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดการวิจัยโดยใช้การศึกษาเชิงคุณภาพจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน เพื่อให้ได้ภาพรวมของกรอบแนวคิด และจึงนำข้อมูลดังกล่าวไปสอบถามความเห็นจากนักวิชาการด้านท้องถิ่น และนักวิชาการที่เชี่ยวชาญด้านประชาคมอาเซียน¹ ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะช่วยให้งานวิจัยมีกรอบแนวคิดที่ชัดเจน และน่าเชื่อถือ จากนั้นจึงนำกรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษาไปปรึกษากับ

¹ วิทยากรจากมหาวิทยาลัย องค์การภาครัฐและเอกชนที่ได้รับเชิญอย่างเป็นทางการจากหน่วยงานราชการ เช่น กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นต้น ซึ่งดำเนินการจัดประชุม สัมมนาเรื่องการเตรียมความพร้อมของส่วนราชการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อกำหนดชุดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย และสร้างเป็นข้อคำถามสำหรับแบบสอบถามเชิงปริมาณ

2. ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าสถิติเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

3. ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ผู้วิจัยได้สำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มประชากรในแต่ละขั้นตอนการวิจัย สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2 กลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในการวิจัย

ขั้นตอนที่	เป้าหมาย	กลุ่มประชากร	วิธีการศึกษา
1	กำหนดกรอบแนวคิด	1. หนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	วิเคราะห์ประเด็นสำคัญ
		2. นักวิชาการที่เชี่ยวชาญด้านประชาคมอาเซียนและท้องถิ่น	สัมภาษณ์ส่วนบุคคล
2	ศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ	พนักงานระดับปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1	1. แบบสอบถาม

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขั้นตอนที่	เป้าหมาย	กลุ่มประชากร	วิธีการศึกษา
3	ศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ	1. นายกองค้การบริหารส่วนตำบล 2. ปลัด/พนักงานระดับหัวหน้างาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลใน กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 3. ผู้บริหารส่วนราชการ/ นักวิชาการที่เชี่ยวชาญด้าน ประชาคมอาเซียนและท้องถิ่น	1. สัมภาษณ์ส่วนบุคคล 2. สันทนาการกลุ่มย่อย

ที่มา: ผู้วิจัย (2554)

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาข้อมูลในแต่ละประเด็น ดังนี้

2.1 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ

เนื่องด้วยงานวิจัยเรื่องนี้มีพื้นที่ศึกษาคือ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 โดยมีพื้นที่ศึกษาจำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครปฐม จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีจังหวัดนครปฐมเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด ดังนั้น ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครปฐมเป็นหลัก (เต็มพื้นที่ทุกอำเภอ) และสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี โดยจังหวัดกาญจนบุรีมีพื้นที่ศึกษาคือ อำเภอท่าม่วง และอำเภอท่ามะกา โดยเลือกตำบลที่ได้รับผลกระทบจากโครงการทางหลวงพิเศษหมายเลข 81 มากที่สุด จังหวัดราชบุรีมีพื้นที่ศึกษาคือ อำเภอบ้านโป่ง โดยเลือกตำบลที่ได้รับผลกระทบจากโครงการทางหลวงพิเศษเชื่อมระหว่างทางหลวงพิเศษหมายเลข 81 กับหมายเลข 4 และจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีพื้นที่ในการศึกษาคือ อำเภอสองพี่น้อง โดยเลือกตำบลที่ได้รับผลกระทบจากโครงการทางหลวงพิเศษหมายเลข 81 มากที่สุด

2.1.1 พนักงานระดับปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 รวมจำนวน 1,888 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2555)

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1

อำเภอ/จังหวัด	องค์การบริหาร ส่วนตำบล (แห่ง)	ประชากร(คน)
1. เมืองนครปฐม/นครปฐม	24	312
2. สามพราน/นครปฐม	12	156
3. นครชัยศรี/นครปฐม	23	299
4. บางเลน/นครปฐม	15	195
5. กำแพงแสน/นครปฐม	15	195
6. ดอนตูม/นครปฐม	6	78
7. พุทธมณฑล/นครปฐม	2	37
8. บ้านโป่ง/จังหวัดราชบุรี	11	144
9. ท่ามะกา/กาญจนบุรี	13	168
9. ท่าม่วง/กาญจนบุรี	8	103
10. สองพี่น้อง/สุพรรณบุรี	15	201
รวม	144	1,888

ที่มา: สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม, ราชบุรี, กาญจนบุรี และสุพรรณบุรี (2555)

2.1.1.1 ผู้วิจัยคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากประชากร 1,888 คน ด้วยสูตรของ Taro Yamane (1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างซึ่งกำหนดให้เท่ากับร้อยละ 5 (0.05%)

และเมื่อนำมาแทนค่าตามสูตรจะได้

$$n = \frac{1,888}{1 + (1,888) \times (0.05)^2}$$

$$n = 330$$

2.1.1.2 จากประชากรเป้าหมาย จำนวน 1,888 คน ทำให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยจำนวน 330 คน

2.1.2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) (Thompson, S.K. 1990, P.105) เพื่อหาจำนวนตัวอย่างในแต่ละสังกัด โดยกำหนดขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนด้วยสูตร

$$n_1 = \frac{N_i}{N} \times n$$

โดยที่	n_1	คือ	จำนวนตัวอย่าง
	N_i	คือ	จำนวนประชากรในแต่ละสังกัด
	N	คือ	จำนวนประชากรทั้งหมด
	n	คือ	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

โดยมีตัวอย่างข้อมูลที่ใช้แทนค่าในสูตรดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองนครปฐม มีจำนวน 24 แห่ง และมีพนักงานระดับปฏิบัติงาน จำนวน 330 คน (N_i เท่ากับ 330)

พนักงานระดับปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 มีจำนวน 144 แห่ง และมีพนักงาน จำนวน 1,888 คน (N เท่ากับ 1,888)

จำนวนพนักงานระดับปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 330 คน (n เท่ากับ 330)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าสูตร} \quad n_1 &= (312/1,888) \times 330 \\ &= 54 \text{ คน} \end{aligned}$$

และเมื่อนำจำนวนพนักงานระดับปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละอำเภอ/จังหวัด มาแทนค่าทำให้ได้ขนาดของตัวอย่างในแต่ละอำเภอดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1

อำเภอ/จังหวัด	องค์การบริหาร ส่วนตำบล (แห่ง)	พนักงาน (คน)	
		ประชากร	ตัวอย่าง
1. เมืองนครปฐม/นครปฐม	24	312	54
2. สามพราน/นครปฐม	12	156	27
3. นครชัยศรี/นครปฐม	23	299	52
4. บางเลน/นครปฐม	15	195	34
5. กำแพงแสน/นครปฐม	15	195	34
6. ดอนตูม/นครปฐม	6	78	15
7. พุทธมณฑล/นครปฐม	2	37	7
8. บ้านโป่ง/จังหวัดราชบุรี	11	144	25
9. ท่ามะกา/กาญจนบุรี	13	168	29
10. ท่าม่วง/กาญจนบุรี	8	103	18
11. สองพี่น้อง/สุพรรณบุรี	15	201	35
รวม	144	1,888	330

ที่มา: ผู้วิจัย

2.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) หรือการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล (In-Depth Interview) ตามแต่กรณี และความเหมาะสมของสถานการณ์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย

2.2.1 กลุ่มนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบาย และแนวทางการพัฒนาประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

2.2.1.1 กลุ่มนายกององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการทวาย ได้แก่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี อำเภอท่ามะกา และอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยนายกององค์การบริหารส่วนตำบลที่ยินดีให้สัมภาษณ์มีจำนวน 3 คน ประกอบด้วย (1) คาบตำรวจสุชาติ นุชนุ่ม นายกององค์การบริหารส่วนตำบล โลกตะบอง อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี (2) คาบตำรวจสินชัย สุวรรณพฤกษ์ นายก

เทศบาลตำบลเบ็กไพร อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี และ (3) นายสมปอง คำเที่ยง นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลพระแท่นลำพระยา อำเภotáมะกา จังหวัดกาญจนบุรี

2.2.1.2 กลุ่มนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลของจังหวัดนครปฐม รวมจำนวน 7 คน ประกอบด้วย (1) นายวีระ เหลียวตระกูล นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลท่าพระยา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม (2) นางสาวสุวรรณ มั่งน้อย นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลบางแฉม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม (3) นายกิตจา ฉิ่งทองคำ นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลตาก้อง อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม (4) นายนฤนารถ น้อยพิทักษ์ นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม (5) นายเกรียงไกร ชูศิลป์กุล นายกเทศมนตรีตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม (6) นายนพรัตน์ เล้าอรุณ นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม และ (7) นายเอกรินทร์ เขียวคำรพ เลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

2.2.2 กลุ่มปลัด/พนักงานระดับหัวหน้างานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

2.2.2.1 กลุ่มปลัด/พนักงานระดับหัวหน้างานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการทวาย ได้แก่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี อำเภotáมะกา จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยปลัด/พนักงานระดับหัวหน้างานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ยินดีให้สัมภาษณ์มีจำนวน 3 คน ประกอบด้วย (1) นางสาวมยุรา มะโนรมณ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพงตึก อำเภotáมะกา จังหวัดกาญจนบุรี (2) นายเอกชัย ฤทธิเดช ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภotáมะกา จังหวัดกาญจนบุรี และ (3) นายกิติศัพท์พล วงษ์สวัสดิ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

2.2.2.2 กลุ่มปลัด/พนักงานระดับหัวหน้างานขององค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดนครปฐม รวมจำนวน 7 คน ประกอบด้วย (1) นายชาญฉนา แขวงอินทร์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลทัพหลวง อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม (2) นายวินัย มงคลรัตนาลิทธิ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม (3) นายอำพล ยุติโกมินทร์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม (4) นางสาวอมราวดี บัวขาว รองปลัดเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม (5) พันจ่าเอกบุญรุ่ง คุณทวี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม (6) จำเอนกสนิท ชมเทศ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม และ (7) นายเทพกาญจน์ ฉายสะอาด ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำเหย อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม

โดยกลุ่มตัวอย่างต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท และมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและท้องถิ่น ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง โดยทาบทามปลัด/พนักงานระดับปฏิบัติงานรายบุคคลด้วยตนเอง เพื่อเข้าร่วมสนทนากลุ่มย่อย

2.2.3 กลุ่มผู้บริหารส่วนราชการ/นักวิชาการที่เชี่ยวชาญด้านประชาคมอาเซียนและท้องถิ่น โดยเป็นผู้ที่มีความรู้และได้รับการยอมรับจากสังคม ซึ่งพิจารณาจากการได้รับเชิญอย่างเป็นทางการจากหน่วยงานราชการให้บรรยายในหัวข้อการเตรียมความพร้อมของส่วนราชการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทั้งในระดับจังหวัดและในระดับประเทศ ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะเป็นผู้เลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจงเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล จำนวน 6 คน โดยความเห็นจากประธานที่ปรึกษาคุชฎินิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย (1) รศ.ดร. วราภรณ์ สาม โทเศศ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต (2) นายภราเดช พัทฒวิเชียร ที่ปรึกษาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (3) นายสมเกียรติ ตรีรัตนพันธ์ รองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ (4) นางสาวสรานุกัทร อนุมัตติราชกิจ ผู้อำนวยการกองอาเซียน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (5) นายสมปอง แป้นโพธิ์กลาง นายกสมาคมข้าราชการส่วนตำบล และเทศบาล และ (6) นายสถิตย์ ฉัตรแก้วชูไทย ประธานสมาพันธ์ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้พัฒนาขึ้นมาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ประกอบด้วย (1) แบบสอบถาม และ (2) แบบสัมภาษณ์ โดยเครื่องมือดังกล่าวมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 แบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย (1) สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม (2) อายุ (3) อายุงานในตำแหน่งปัจจุบัน (4) ระดับการศึกษา (5) รายได้ต่อเดือน และ (6) สังกัด

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเด็นยุทธศาสตร์ จำนวน 6 ตัวแปร ประกอบด้วย (1) การบริหารการเปลี่ยนแปลง (2) การกำหนดยุทธศาสตร์ (3) องค์การแห่งการเรียนรู้ (4) การพัฒนาเครือข่าย (5) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (6) การพัฒนาสมรรถนะของพนักงาน

ส่วนที่ 3 ประเด็นยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านประชาคม

การเมืองและความมั่นคงอาเซียน (2) ด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ (3) ด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดให้ตัวแปรที่ใช้ในแบบสอบถามในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เป็นตัวแปรชนิดอัตราส่วน (Ratio Scale) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับตามเกณฑ์วัดของ Likert โดยเรียงลำดับการให้ค่าจากน้อยที่สุดไปยังมากที่สุด ดังนี้ (1) น้อยมาก (2) น้อย (3) ปานกลาง (4) มาก และ (5) มากที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ และสภาพปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

1.2 การสร้างแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิดจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน และความเห็นจากนักวิชาการด้านท้องถิ่น ผู้บริหารส่วนราชการ และนักวิชาการที่เชี่ยวชาญด้านประชาคมอาเซียน ตามขั้นตอนที่ 1 ของการวิจัย จากนั้นจึงนำกรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษาไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อสร้างข้อคำถามสำหรับแบบสอบถามเชิงปริมาณ และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

1.3 ขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาทำการตรวจสอบเครื่องมือ รวมจำนวน 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

1.3.1 รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ รัฐรัตนานนท์ ผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์

1.3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ วังจิ้น ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

1.3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาณี อินทร์จันทร์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวิจัยเชิงปริมาณ

1.3.4 ดร.สมชาย สุเทศ ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายท้องถิ่น

1.3.5 ดร.โชติ ถาวร ผู้เชี่ยวชาญด้านอาเซียนของท้องถิ่น

เพื่อดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item - Objective Congruence) ซึ่งค่า IOC ในภาพรวมเท่ากับ 0.87 และรายงานให้อาจารย์ที่ปรึกษาทราบเพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นต่อไป

1.4 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-Test) กับกลุ่มพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้ออกมาหาค่าความเที่ยงด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.978 และรายงานให้อาจารย์ที่ปรึกษาทราบ เพื่อดำเนินการนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

พัฒนาขึ้นมาเพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยอย่างครบถ้วน และครอบคลุม

โดยผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่น่าสนใจมาพัฒนาเป็นข้อคำถามเชิงคุณภาพ แล้วนำไปปรึกษากับต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อรับข้อแนะนำและปรับปรุงแก้ไขต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่มีความหลากหลาย เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลได้อย่างเหมาะสมกับบริบท และได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ น่าเชื่อถือในระดับสูง โดยมีวิธีการดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองการเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัย เพื่อส่งถึงผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1

1.2 ผู้วิจัยจัดตั้งทีมงานวิจัย เพื่อจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

1.3 ผู้วิจัยประสานกับทีมงานวิจัยในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อขอให้ช่วยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้และเข้าใจในประเด็นการวิจัยอย่างแท้จริง โดยผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาการเก็บข้อมูลรวม 30 วัน คือ ช่วงเดือนสิงหาคม 2556

1.4 ผู้วิจัยขอให้ทีมงานเก็บข้อมูลและทบทวนตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลอย่างละเอียด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากที่สุด ซึ่งผลจากการจัดเก็บข้อมูลพบว่า ได้แบบสอบถามที่มีข้อมูลครบถ้วนและสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 330 ชุด จาก 330 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

2. การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือเชิญร่วมประชุมกลุ่มย่อยและหนังสือรับรองเพื่อขอสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัย

2.2 ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบด้วย 2 รูปแบบ คือ

2.2.1 ตามตามหัวข้อที่กำหนด (Close-Ended) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์การวิจัย

2.2.2 ตามโดยใช้คำถามปลายเปิด (Open-Ended) ในกรณีที่ข้อคำถามที่เตรียมมาอาจไม่เหมาะสมกับบริบทของกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้น ผู้วิจัยจะเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นของตนในประเด็นที่เกี่ยวข้องอย่างเต็มที่

2.3 กระบวนการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ 3 ขั้นตอน คือ

2.3.1 ขั้นตอนที่ 1 อธิบายวัตถุประสงค์ในการวิจัยแก่กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งประเด็นคำถามโดยย่อ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจได้ตรงประเด็น

2.3.2 ขั้นตอนที่ 2 ทำการสอบถามตามประเด็นที่กำหนด โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงความเชื่อมโยงในประเด็นคำถามต่างๆ เพื่อช่วยให้เป็นแนวทางการวิเคราะห์คำตอบให้แก่กลุ่มตัวอย่าง

2.3.3 ขั้นตอนที่ 3 สรุปประเด็นข้อมูลที่ได้ให้กับกลุ่มตัวอย่างรับฟัง เพื่อให้มั่นใจว่าการตีความและความเข้าใจของผู้วิจัยมีความถูกต้อง และตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้อาจระเบียบ เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์และสะดวกต่อการนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเด็นยุทธศาสตร์ และประเด็นยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้

1.1 ค่าสถิติที่ใช้กับตัวแปรเดียว (Univariate Analysis) ซึ่งเป็นค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อ

1.1.1 อธิบายลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างตามแบบสอบถามในส่วนที่ 1 ซึ่งสถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) และค่าเฉลี่ย (Mean)

1.1.2 บรรยายลักษณะและทิศทางของข้อมูลในส่วนที่ 2 และ 3 ซึ่งสถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทั้งนี้ การแปลผลค่าเฉลี่ยของแต่ละตัวแปรนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงคะแนน และแปลความหมายไว้ 5 ช่วง โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$\text{ค่าพิสัย} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วง}}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่าพิสัย} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวได้นำมาสู่การกำหนดความหมายของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ในแต่ละช่วง ดังนี้

ตารางที่ 5 การกำหนดความหมายของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเด็นยุทธศาสตร์

ช่วงคะแนน	ความหมาย
4.21 - 5.00	เป็นปัจจัยที่มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 - 4.20	เป็นปัจจัยที่มีค่าอยู่ในระดับมาก
2.61 - 3.40	เป็นปัจจัยที่มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	เป็นปัจจัยที่มีค่าอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.80	เป็นปัจจัยที่มีค่าอยู่ในระดับน้อยมาก

ตารางที่ 6 การกำหนดความหมายของประเด็นยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1

ช่วงคะแนน	ความหมาย
4.21 - 5.00	เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 - 4.20	เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีค่าอยู่ในระดับมาก
2.61 - 3.40	เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีค่าอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.80	เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีค่าอยู่ในระดับน้อยมาก

1.2 ค่าสถิติสำหรับการวิเคราะห์สองตัวแปร (Bivariate Analysis) ประกอบด้วย

1.2.1 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis: r) เพื่อทดสอบระดับความสัมพันธ์และทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเด็นยุทธศาสตร์กับประเด็นยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 ด้วยค่า Pearson Product Moment Correlation Coefficient โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของกลุ่มตัวอย่างขนาด 100 คนขึ้นไป Borg (1963, อ้างถึงในพ่องพวรรณ ตรียมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรภรณ์, 2545, หน้า 97-98) ได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายไว้ดังนี้

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า +1 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างตัวแปร
 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า -1 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างตัวแปร

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	การแปลความหมาย
สูงกว่า 0.85	มีความสัมพันธ์สูงมาก
0.65-0.85	มีความสัมพันธ์สูง
0.35-0.64	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
0.20-0.34	มีความสัมพันธ์ต่ำ
ต่ำกว่า 0.20	มีความสัมพันธ์ต่ำมาก

1.2.2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมการทำนายของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเด็นยุทธศาสตร์ และประเด็นยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นบันได (Stepwise Multiple Regression) โดยกำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05

2. การศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 ที่เหมาะสมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกและบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์ และสังเกตการณ์ จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

2.2 นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงในรูปแบบของข้อความเพื่อง่ายต่อการแยกประเด็น

2.3 ทำการวิเคราะห์และจัดแยกประเด็นตามกลุ่มของข้อมูล

2.4 ตีความข้อมูลที่ได้โดยเปรียบเทียบกับทฤษฎีหลักที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์

2.5 สรุปข้อมูลที่ได้ และนำไปเปรียบเทียบที่ละประเด็น

2.6 อภิปรายผลข้อมูลตามทฤษฎีและปรากฏการณ์ เพื่อสร้างข้อสรุปและข้อเสนอแนะ